

Abstrakt (česky):

Tato diplomová práce se zabývá typologickým přístupem k osobní pohodě. Zmíněný přístup vychází z práce Carol Ryff a jejích kolegů, a rozděluje dvě dimenze osobní pohody. První z nich je hédonická neboli subjektivní osobní pohoda (subjective well-being/SWB v pojetí E. Dienera) a eudaimonická neboli psychologická osobní pohoda (psychological well-being/PWB v pojetí C. Ryffové). Teoretická část popisuje rozdíly mezi psychologickou a subjektivní osobní pohodou, představuje typologický model, popisuje proměnné, na jejichž základě je analýza prováděna (osobnostní rysy, hodnotové orientace a copingové strategie) a shrnuje poznatky, které byly v této oblasti doposud zjištěny. Empirická část práce je věnována analýze vztahů jednotlivých typů osobní pohody (osoby s vysokou SWB/vysokou PWB, vysokou SWB/nízkou PWB, nízkou SWB/vysokou PWB, nízkou SWB/nízkou PWB) a charakteristik osobnosti dle NEO-FFI, hodnotových orientací dle PVQ a copingových strategií formulovaných Carverem.

Výzkumný soubor tvořilo 2281 probandů studujících vysoké školy. Byly vytvořeny 4 skupiny na základě skóre v testech měřících subjektivní a psychologickou osobní pohodu. Skupiny byly tvořeny vždy pro horní a dolní kvantil skóre v daném testu. Vznikly tak 4 skupiny probandů (probandi s vysokým SWB a PWB, probandi s nízkým SWB a PWB a 2 skupiny probandů s kombinací vysoké SWB, nízké PWB a nízké SWB, vysoké PWB). Potvrdilo se, že jedinci s vysokými hodnotami subjektivní i psychologické osobní pohody jsou více extravertní než lidé s nízkými hodnotami, a naopak lidé s nízkými hodnotami SWB i PWB jsou více neurotičtí než lidé ze všech ostatních skupin. Dále se potvrdilo, že jedinci s vysokými hodnotami PWB a zároveň nízkými hodnotami SWB jsou nejvíce otevření ke zkušenosti. Také se potvrdil předpoklad, že jedinci s nízkými hodnotami SWB i PWB užívají častěji copingovou strategii popření než probandi z ostatních skupin. Hodnoty se neukázaly jako významný prediktor jednotlivých typů osobní pohody.

Klíčová slova: subjektivní osobní pohoda, psychologická osobní pohoda, typologický přístup, osobnost, hodnoty, coping